

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 9 d. paduotu **pareiškėjo S. J. (S. Y.)** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Pareiškėjas padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 29 d. nutarties, kuria atsisakyta atnaujinti pagal jo prašymą procesą civilinėje byloje [Nr. e2T-11-943/2021](#), peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad pareiškėjas prašė [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 1 punkto pagrindu atnaujinti procesą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. sausio 27 d. nutarties, kuria pripažinta ir leista vykdyti Lietuvos Respublikoje užsienio teismų sprendimus ir kuri nebuvo peržiūrėta kasacine tvarka, tačiau Lietuvos apeliacinis teismas nepasisakė dėl prašyme nurodytų proceso atnaujinimo argumentų, motyvų ir pagrindų, nepateikė teisės normų susiklosčiusiai procesinei situacijai vertinimo. Nors prašymą atnaujinti procesą pareiškėjas grindė aiškia teismo padaryta teisės taikymo klaida, tačiau Lietuvos apeliacinis teismas bylą iš esmės išnagrinėjo neatnaujinęs proceso ir pasisakė dėl pareiškėjo nurodomų proceso atnaujinimo pagrindų reikšmės visos bylos kontekste, taip pažeisdamas [CPK 370 straipsnio](#) 3 dalį, nukrypdamas nuo teismų praktikos dėl proceso atnaujinimo etapiškumo. Teismas turėjo įvertinti, ar egzistuoja pagrindas atnaujinti procesą, tačiau iš esmės pasisakė dėl bylos pagrįstumo (išnagrinėtos bylos baigiamojo procesinio sprendimo išvadų pagrįstumo).

Kasaciniame skunde nurodomi argumentai dėl teismo padarytos aiškos teisės normos taikymo klaidos, kuri sudaro pagrindą procesui atnaujinti: 1) kadangi teismo pasirinktas procesinių dokumentų įteikimas neatitiko 1961 m. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje, 1961 m. Hagos konvencijos dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo, tai teismas privalejo konstatuoti, jog pareiškėjui S. J. nepranešta apie civilinės bylos iškėlimą, ir atsisakyti pripažinti užsienio teismo sprendimą. Teismas, vertindamas, ar S. J. turėjo žinoti apie procesą vien dėlto, kad apie šį procesą buvo informuotas su juo susijęs juridinis asmuo, nukrypo nuo teismų praktikos; 2) teismo sprendimas pripažinti ir leisti vykdyti užsienio valstybės teismo sprendimą yra be motyvų; teismas nepatikrino, ar užsienio teismo sprendimas neprieštarauja Konstitucijoje įtvirtintai viešajai tvarkai ([CPK 810 straipsnio](#) 1 dalies 5 punktas); 3) sprendžiant klausimą dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo, negali būti tikrinamas šio sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas, tačiau Lietuvos apeliacinis teismas taikė sprendimo kilmės valstybės (JAV) teisę ir tyrė jo teisėtumą motyvavimo ir informavimo apie procesą aspektais, taigi buvo pažeista [CPK 810 straipsnio](#) 4 dalies norma; 4) pažeistos [CPK 135 straipsnio](#) 1 dalies 4 punkto, 180, 185 straipsnių normos, nes Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. sausio 27 d. nutartyje vadovavosi 2020 m. lapkričio 24 d. E. G. patvirtinimu, nors 2020 m. lapkričio 30 d. posėdžio metu atsisakė jį priimti. Šiuo aspektu teismo nutartis yra siurprizinė; 5) pažeista [CPK 189 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto nuostata, nes liudytoju teismas apklausė pareiškėjus JAV byloje atstovavusį advokatą, taip pat šios bylos klausimais Baltarusijoje pareiškėjus atstovavusius G. I. ir K. A., ir, priimdamas nutartį, vadovavosi jų parodymais.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekelama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 4 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Grażina Davidonienė